

BILANCA 1997

Nadzorni svet ocenil poslovanje

Predstavljeni rezultati poslovanja Steklarne Hrastnik za leto 1997 niso dobri, prej jih lahko ocenimo kot slabe. Izguba v višini 352 mio SIT predstavlja nekaj več kot 7% kosmatega donosa. Nadzorni svet je ob poglobljeni obravnavi Poslovnega poročila za preteklo leto upošteval tudi vse razloge, ki so privedli do takšnega rezultata. Največji vpliv so imele velike investicijske naložbe, vzdrževanje in remont, pomembno pa tudi prehod na realnejše vrednotenje zaloga. Velik vpliv so imeli tudi povečani stroški storitev in višje obračunana amortizacija. Slednje pa ni slabost, ampak bo tudi v prihodnje pomembna rezerva za finančno in razvojno konsolidacijo.

Prav gotovo je za uspešno poslovanje vsake gospodarske družbe najpomembnejše, kako obvladuje tržno politiko in celoten kompleks stroškov. Na teh področjih gotovo tudi interno niso bile izkoriščene vse možnosti. V Poslovnem poročilu za leto 1997 se navaja vpliven razkorak med vrednostjo valut in domačo inflacijo, ki je z rastjo cen energije in drugih domačih inputov močno vplivala na poslabšanje rezultatov poslovanja. Za pretežne izvoznike je to sicer res vplivno, vendar pa je treba povedati, da moramo s tem živeti in ta segment poslovanja obvladovati. Za primer naj navedem primer celjskega regijskega gospodarstva, ki je v preteklem letu v globalu sicer slabo poslovalo (z neto izgubo), so pa pretežni izvozniki dosegli veliko boljše pozitivne poslovne rezultate (z neto dobičkom) tako v ustvarjenem čistem dobičku in doseženih plačah kot pa neizvozniki.

Zaključek razprave o zaključnem računu 1997 je bil na seji Nadzorne-

ga sveta v tem, da so problemi in slabši rezultati lanskega leta potreben kažipot in usmeritev za poslovodne ukrepe v letošnjem letu.

Slabši poslovni rezultati prav gotovo niso samo na strani Steklarne Hrastnik. So pa določene možnosti ukrepanja znotraj te družbe, ki lahko vplivajo na izboljšanje rezultatov poslovanja, kar se kaže že v prvih mesecih letošnjega leta. Steklarna Hrastnik pa je tudi precej zadolžena. Pri tem je bila lani še prisotna neugodna struktura virov sredstev z visokim deležem kratkoročnih kreditov. Zato so aktivnosti za prestrukturiranje kreditnih odnosov in postopno zniževanje dolgov družbe vsekakor na mestu.

Makroekonomska politika države Slovenije je v preteklih letih doživljala od gospodarstva veliko kritike. Doživlja jo tudi danes. Predvsem v tem, da država ne pomaga gospodarstvu, še posebej večjim izvoznikom, pri reševanju problemov izredno dragega denarja in nerealne tečajne politike. Vendar pa so se obresti postopno, še zlasti v preteklem letu ali dveh, pa tudi v letošnjem letu zniževale, ostal je le še problem inflacije (visoka temeljna obrestna mera), katerega razreševanje pa je spet povezano s tečajno politiko. Vsekakor pa bi država morala najti določene vzvode stimulacij za pretežne izvoznike z zelo visokim deležem izvoza. Bodočnost Slovenije bo uspešnejša in bogatej-

ša, s še večjim pridobivanjem prihodka na tujih trgih.

Letošnji prvi trije meseci poslovanja Steklarne Hrastnik kažejo dobro prognozo za celo leto 1998. Vrednost prodaje se povečuje iz meseca v mesec in s tem tudi proizvodnja (za več kot 20 % v prvem tromesečju v primerjavi z enakim obdobjem preteklega leta). Celotni dobiček je sicer skromen, vendar je rezultat le pozitiven.

Največji vpliv na finančni rezultat poslovanja januar - marec 1998 imata povečana amortizacija (ta skoraj 39%) ter odhodki iz financiranja (za 61,5%). V določeni meri so se ustalili tudi sicer visoki stroški storitev. Zaradi določenih kreditnih odplačil in knjiženja izrednih obresti v prvem trimesečju lahko smatramo visoko vrednost odhodkov iz financiranja (preko 100 mio SIT) kot specifično opravilo v krajšem časovnem obdobju, vendar pa se v celotnem poslovnem ukrepanju morajo pokazati zmanjšani odhodki iz financiranja v primerjavi s preteklim letom. Končno je treba iztržiti že letos uveljavljene nižje obrestne mere, v poletnih mesecih pa je pričakovati morda še dodatno znižanje bančnih obrestnih mer.

Za bodoča leta ima Steklarna Hrastnik prav gotovo možnosti za pozitivno poslovanje. Potrebno je biti realen optimist. Pričakovati je določene efekte izvršenih investicijskih naložb v zadnjih dveh letih. Tudi za letošnje leto so v programu nekatere racionalne razvojne izboljšave. Pri teh naložbah je treba izvajati prioritetni program investicij s ciljem, da naložbe dajo v čim krajšem možnem času svoje učinke. Že prej omenjena visoka amortizacija mora dati večji

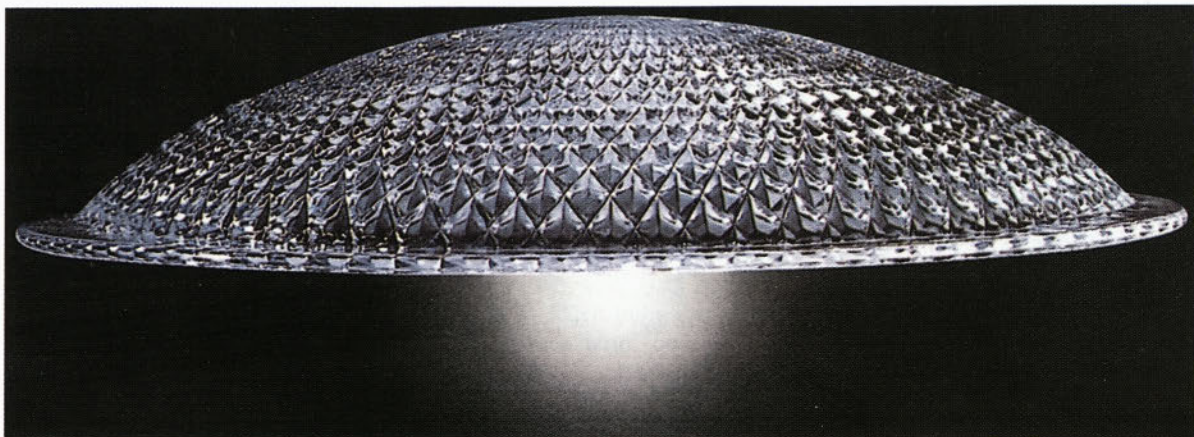
IZ VSEBINE:

- Bilanca 1997
- Sejem v Hannovru
- Intervju: Martin Kreže
- Intervju: Jože Rojko
- GD Hrastnik
- Nov grb občine Hrastnik
- Zdravnikovi nasveti
- Zanimalo vas bo
- Horoskop

učinek pri programu finančne konsolidacije in nadaljnjem zniževanju zadolženosti podjetja. Ključni področji pa sta že na začetku omenjeni kategoriji - tržna politika in obvladovanje (zniževanje) celotnega področja stroškov poslovanja.

Kot zaključek pa moje mnenje - doseženi kratkoročni uspehi v poslovanju ne smejo uspavati in zmanjšati stalna tekoča prizadevanja za obvladovanje vseh tokov poslovnega procesa. Približevanje vključevanju naše države v Evropsko zvezo bo prineslo še kakšno presenečenje, zato mora biti za vsako gospodarsko družbo cilj uresničevanje svetovne konkurenčnosti lastnih kvalitetnih in tržno zanimivih izdelkov.

Dušan Burnik,
član nadzornega sveta

HANNOVER '98

Vsako leto se v aprilu v Hannoveru odvija največji sejem svetovne industrije, kjer se srečujejo proizvajalci, kupci - trgovci, raziskovalci - inovatorji in drugi obiskovalci iz vsega sveta (razvitih industrijskih držav, dežel v tranziciji in nerazvitih dežel). Sejem je najboljša priložnost, da se v enem tednu in na enem mestu poglobijo obstoječe povezave in sklenejo nova poslovna partnerstva.

Na sejmu se predstavljajo poleg obstoječe tehnologije in proizvodnje tudi nove izvirne tehnološke rešitve, katere prinašajo spremembo proizvodnje in s tem tudi nove, drugačne izdelke.

V tem spletu svetovne industrije so se uspešno predstavljala tudi slovenska podjetja. Zasavje so zastopali ETI Izlake iz Zagorja, Trboveljčani so bili samo kot obiskovalci, Hrastnik pa je imel dva tradicionalna razstavljalca s področja razsvetljave, Sijaj in seveda nas, Steklarno.

Za program Razsvetljavnega stekla sta vsako leto le dva pomembna specializirana sejma svetil in sicer Euro Luce v Milanu in kot že omenjeni hannoverski sejem.

Milanski sejem je letos potekal od 17.04 do 21.04., hannoverski pa od 20.04. do 25.04., tako, da so obiskovalci (potencialni kupci) iz oddaljenih dežel lahko obiskali oba sejma. Najprej so si lahko ogledali milanski sejem, kjer so razstavljali skoraj izključno proizvajalci svetil iz Italije. Naši italijanski poslovni partnerji so imeli na sejmu svoje razstavne prostore, tako da so bili proizvodi Steklarne Hrastnik lepo predstavljeni.

Naš razstaveni prostor v Hannoveru je bil tako kot prejšnja leta dobro obiskan, tako z obstoječimi, kot tudi s potencialnimi novimi kupci.

Obstoječi kupci iz evropske skupnosti so bili v veliki večini tudi sami razstavljalci, tako da smo si lahko izmenjali vtise o trenutnem stanju na trgu, se pogovarjali o tekoči problematiki, svetovnih trendih in ostalih novostih, kot so proizvodne kapacitete in novi izdelki.

Trenutni trendi pri vseh naših kupcih kažejo, da se nekajletna recesija umirja in posamezni kazalci

izražajo upanje po rahlem povečanju povpraševanja na trgu v primerjavi z enakim obdobjem lani, kar lahko pomeni, da je prišlo do konjunkturalnega svetovnega gospodarstva, oziroma v evropski skupnosti ali pa se je zmanjšalo število proizvajalcev razsvetljavnega stekla v razviti zahodni Evropi. Vendar pa se na osnovi teh podatkov ne smemo slepiti, ker z vzhoda prodirajo proizvajalci razsvetljavnega stekla in gotovih svetil po smešno nizkih cenah. Veliko naših kupcev ima zato poleg nas še dobavitelja iz vzhoda (Češka, Poljska, Romunija, Ukrajina ter Baltske države). Z njihovimi artikli pokrivajo kakovostno manj zahtevne in s tem cenejše trge v Afriki in na Bližnjem vzhodu, kjer pa jim konkurirajo steklarne z daljnjega vzhoda.

Podoben položaj je v Ameriki, kjer Kitajci s svojimi neverjetnimi cenami gotovih svetil spravljajo v obup ameriška podjetja. Zahtevni kupci zahodne Evrope, katerim je na prvem mestu kvaliteta in design in so neobčutljivi za ponudbo blaga slabše kvalitete, bodo še vedno kupovali pri nas, če se bo naša kvaliteta, pa tudi kakovost storitev še bolj približala evropskim normam.

V nekdanjem vzhodnem bloku še vedno poteka lastninsko preoblikovanje in mnoga zahodna podjetja kupujejo lastninske deleže in tudi cela podjetja, steklarne niso izjema. Dolgoročno to pomeni, da se bo v vzhodnih steklarnah v nekaj letih dvigovala kvaliteta proizvodov in storitev hitreje, kot pa življenska raven prebivalstva. Torej se jim bo povečevala konkurenčna sposobnost. Naša edina konkurenčna prednost je v kontinuiranem razvoju novih zahtevnih izdelkov, tako v ročni, polavtomatski in avtomatski proizvodnji kot v prenašanju zahtevnih ročnih izdelkov na polavtomatsko proizvodnjo.

Naš razstaveni prostor je pritegnil tudi preko 140 novih potencialnih kupcev iz celega sveta. Kot vsako leto so prednjačili interesi z Bližnjega vzhoda, Zahodne Afrike, pa tudi možnih kupcev iz bolj oddaljene Indije in Japonske ni manjkalo.

S našimi namenskimi, visokokvalitetnimi in maloserijskimi izdelki, podprtimi s prvovrstnimi storitvami, lahko še naprej uspešno širimo naš krog prvovrstnih kupcev, kar je tudi edini način za dolgoročno uspešno, predvsem pa donosnejše poslovanje.

Boštjan Prager

Programska razmišljanja ob letošnji svetovni razstavi svetil

A Značilnosti:

1. Materiali:

a) steklo: Predvsem opalni pihani izdelki - pomembna, a ne edina komponenta svetil (velja tudi za naše kupce).

Stekleni izdelki glavni atribut specializiranih, programsko čistih ponudnikov steklenih svetil (Putzler, Limburg, Glas Eckert) in ponudnikov steklenih komponent svetil (Herner, Bauling).

b) ostali materiali in komponente: obsežno je področje svetil, ki ga sestavljajo drobne žarnice, za kuliso pa služijo ornamentalne in figuralne kovinske oblike (živalski, astronomski, otroški motivi);

- omembe vredno je področje steklenih plošč - v obliki plafonier, abstraktnih oblik itd. - vedno ob podpori dekoracije;

- področje papirjev, blaga in plastike tudi zavzema omembe vreden delež svetil.

2. Izrazne oblike svetil s stekleno komponento - nova iskanja in modni trendi:

a) majhni (pihani in prešani) stekleni elementi v funkciji flora motivov;

b) izdelki različnih tehnologij (pihano, prešano in centrifugirano steklo, upognjene šipe) v obliki živalskih, astronomskih in drugih motivov (medvedki, luna, sonce, srce, ustnici) - podpora ustrezne dekoracije;

c) izdelki (centrifuga, preša) kot imitacija antičnega stekla - podpora dekoracije;

d) izdelki (avtomatska in polavtomatska preša) za tako imenovana zaščitna stekla - paleta zahtevnih oblik na razpotju med ponudbo plastičnih (vandalizem) in steklenih izvedb.

3. Pomen in vloga dekoracije steklenih komponent svetil:

a) osnovna ugotovitev je: golega stekla (razen v primeru visokododelanega opala - pa še ta je satiniran) praktično ni;

b) dekoracija je deloma v funkciji barvnega stekla (namesto barvanja v peči), največkrat pa predstavlja bistveni del identitete izdelka (antično steklo);

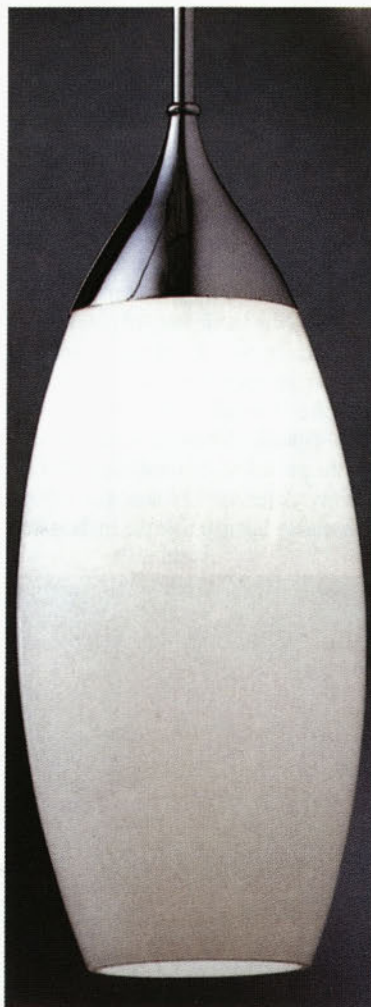
c) dekoracija pomeni tudi novo izrazno obliko izdelka (svetila) in je domena kreatorjev (ali največ sokreatorjev) gotovega svetila.

B Zaključek:

1. Steklo - predvsem visokokvalitetni opalni pihani izdelki (domena Steklarne Hrastnik) ostajajo pomembni za evropsko ponudbo svetil. Ti izdelki so praviloma tako domišljeni, da je končna oblika (v brusilnici dodelana) čisto drugačna od surovca.

2. Naša prednost je dobro izkoriščena na področju samega pihanja, manj na področju dodelave (brusilnica, dekorirnica), premalo pri kreiranju in sokreiranju izdelkov.

Slavko Marcen

Bivši vidni sodelavci Steklarne Hrastnik

MARTIN KREŽE

Tokrat smo za predstavitev v tej rubriki izbrali našega bivšega sodelavca, ki nas je med doslej predstavljenimi zapustil zadnji. V tudi za našo državo prelomnem letu 1991 se je upokojil g. Martin Kreže.

Kot prvi v tovarni se je začel ukvarjati s področjem meritev in nato še regulacij, kasneje se je iz tega razvila instrumentarska delavnica. To so praktično prvi zametki elektronike, brez katere danes praktično ni nobenega dela tovarne več.

Na kratko nam opišite svojo mladost in redno šolanje.

Rojen sem v Hrastniku, tu sem obiskoval tudi osnovno šolo. S šolanjem sem nadaljeval na nižji gimnaziji v Trbovljah, nato pa na obrtni šoli, ki je bila leta 1950 v Hrastniku. S Steklarno sem imel sklenjeno učno pogodbo, tako sem štiri ure delal v elektro delavnici, popoldan pa sedel v šolskih klopih pri pouku. Praktičnih znanj smo si na ta način pridobili več kot kasneje v času usmerjenega izobraževanja, dejansko pa se začne človek učiti šele, ko nastopi delo. Šolanje sem zaključil z izpitom za elektroinstalaterja v Ljubljani.

Kako, da ste se odločili prav za ta poklic?

To pa je bilo veliko naključje. Na zbornici v Trbovljah, kjer je bilo potrebno oddati prijavo, še nisem vedel, ali naj rečem da bom električar ali ključavničar. Prvi poklic mi je nekako prej izletel iz ust. Kasneje se je izkazalo, da je bila to kljub nejasnemu interesu na začetku kar prava odločitev. Elektro stroka me je pritegnila, nudila je veliko izzivov, novih dognanj, ki jim je bilo potrebno slediti... In to me je veselilo.

Po končanem šolanju pa ste se zaposlili...

Začel sem leta 1953 kot električar - pomočnik v elektro delavnici in delal do leta 1957, ko sem šel v vojsko. Po vrnitvi leta 1959 me je g. Tušar, ki je takrat načeloval delavnicam, predlagal za delo na področju, ki se je takrat šele začelo uvajati - področju meritev.

Priznam, da na začetku nisem imel pojma o instrumentih. In pretečenega je bilo veliko znoja za znanje, ki sem ga sproti pridobival. Začetki so bili pri merilnih instrumentih v strojni, plinskih generatorjih... Nekaj termoelementov za meritev temperature je bilo tudi v sami proizvodnji - takrat le še ročni, ki smo jih potem prestavljali iz ene peči na drugo. Po letu 1965, ko so pri-

šli prvi avtomati, se je iz teh začetkov razvila instrumentarska delavnica in postavljen sem bil za vodjo le te. Način dela se je zelo spremenil, ko smo spremenili način kurjenja peči in prešli na olje. Poleg meritev smo začeli delati tudi na področju regulacij, elektro peči, kasneje smo s pomočjo Instituta Jožef Stefan uvažali računalniško obdelavo.

Kakšne so bile glavne težave?

Ker smo uvažali novo dejavnost, smo imeli težave predvsem s pomanjkanjem znanja. Naš vodja je bil sicer dober strokovnjak s področja elektrotehnike, te stvari pa so bile tudi zanj novost. Zgodilo se je tudi, da sem delo, ki bi ga lahko opravil v 15 minutah, opravljal cel delavnik, se mučil in potil na pečeh. Ko sem nazadnje ugotovil, za kakšno malenkost je šlo, sem se lahko le smejal svoji nevednosti. Želel sem se dodatno izobraziti sam, zato sem se vpisal na srednjo tehniško šolo. Uspešno sem delal izpite, ko pa sem zbolel, so mi zdravniki odsvetovali to dvojno obremenitev. Zato sem se kasneje dousposabljal sam s pomočjo strokovne literature, veliko pa mi je pomagal tudi kolega z Jesenic, ki je delal na podobnem področju. Trikrat sem bil tudi na usposabljanju v tujini, in sicer za Ascanijo v Berlinu, za Honeywell v Švici in za kelihe v Cwesu. Na Švedsko, kjer so se usposabljali za IS-stroje, pa že nisem šel.

Kako pa je bilo z orodjem in rezervnimi deli?

Na začetku so bile težave, ker se orodja ni dalo dobiti. Delal sem tudi s svojim orodjem, saj ga je bilo tako malo, da je bilo za celo delavnico spravljeno v eni omari. Dobavni roki so bili izredno dolgi - tudi pol leta. Angažirali smo naše kupce, razne potnike, naše uslužbence, če so odšli na službeno pot itd., da so nam pri tem pomagali. Na področju uvoza je imela država zelo čudno politiko. Kasneje pa se je to uredilo, imeli smo že nekaj orodja na zalogi, imeli

smo žico, s katero smo sami sestavljali termoelemente, igle za nivo stekla ... Nekaj pa je bilo pri vsem neredu na tem področju kljub temu pozitivnega: sililo nas je k lastnemu razmišljanju in inovativnosti.

Vem, da ste bili zelo cenjen strokovnjak. Ali se je to odražalo tudi na vaši plači?

Steklar Hrastnik je sicer imela tudi dobra obdobja, ko je poslovala s precejšnjim dobičkom, vedno pa se je namenjal za druge stvari. Ne mislim, da te niso bile potrebne, ampak solidnih plač tu nikoli ni bilo. Ali so se gradila stanovanja ali nismo smeli dvigniti plač, ker jih ni mogel tudi Rudnik, ali pa smo sami slabo poslovali.

Poleg tega sem bil pri svojem delu vedno plačan le po urah, brez možnosti prekoračevanja oz. stimulacije in brez vsakih drugih dodatkov. To se odraža tudi na višini pokojnine, ki jo prejemam danes.

S kom vse ste morali pri delu sodelovati?

Bil sem v položaju podrejenega in nadrejenega delavca, tako da sem spoznal obe plati. Večinoma smo se dobro razumeli, gotovo pa pri delu pride tudi do kakšnih prekanj, ki so navsezadnje koristna in se praviloma tudi kmalu izgadijo.

Kasneje pa sem veliko sodeloval z delavci iz nabavne službe in seveda iz instrumentarske in elektro delavnice. Navzven pa z mnogimi zastopniki firm - iz Haneywella, Helaeusa, De Guse, Kenta... Nekateri pa so imeli predstavništva tudi pri nas.

Bili ste pionir na tem področju, svoje znanje ste morali kot prvi prenašati tudi na druge...

Upam, da sem svoje vedenje znal prenesti tudi na sodelavce, najprej na g. Jožeta Pavliča, kasneje pa še na ostale v ekipi, ki je začela delati v instrumentarski delavnici. Po boleznih pa tudi to nisem mogel več, ker sem se pri delu v proizvodnji prehitro utrudil.

V pisarni, kjer sem delal kasneje, je imelo svojo delovno mizo tudi več elektroinženirjev, med drugim sedanji direktor in tudi vodja vzdrževanja. Kolikor sem lahko sem tudi njima pomagal s svojimi izkušnjami, sam pa sem od njih črpal nova znanja iz stroke. Skupaj smo spravili pod streho tudi marsikakšen projekt.

Kdaj ste pravzaprav opazili, da z vašim zdravjem ni vse prav?

V starosti 33 let sem resno zbolel, čez pet let so mi postavili diagnozo (skleroza multipleks), leta 1975 pa so me hoteli na invalidski komisiji že upokojiti. Tega nisem želel, nazadnje pa sem dobil III. kategorijo invalidnosti in bil nato razporejen na delovno mesto vzdrževalca instrumentov in referenta za rezervne dele, kasneje pa za tehnologa za elektro rezervne dele. Ne da bi sam odpiral kakšna vrata, je čez nekaj let na rednem obdobjem pregledu zdravnik ocenil, da nisem več primeren za delo v polnem delovnem času in odredil postopek. Tako sem od leta 1987 pa do invalidske upokojitve v letu 1991 delal v 4-urnem delovniku. Bil sem zelo razočaran, vendar

sem se navsezadnje le moral sprijazniti.

Aktivni ste bili tudi v nekaterih samoupravnih in družbenopolitičnih organih, ki so bili sestavni del takratnega sistema.

Dolga leta sem bil član in nato blagajnik IO Sindikata tozda-5, bil sem član delavskega sveta in tudi vodja delegacije naše sredine za občinsko skupščino. Izbran sem bil tudi za izredno nevhvaležno delo - trikrat sem bil član komisije za izdelavo tarifnega pravilnika. Če se nikdar ne zameriš ljudem, se jim takrat. Poleg tega sem bil še v neki komisiji za spremljanje gibanja plač - vsako spremembo je dobila v potrditev najprej ta komisija, nato pa jo je kot svoj lasten predlog dala v obravnavo in potrditev še na delavski svet. Pri tem so si spet nekateri lahko umili roke in se skrili za tujimi podpisi.

Kaj pa dejavnosti, ki se ne tičejo podjetja - prostovoljne organizacije, društva?

Že 48 let sem član gasilskega društva Hrastnik. Pomagal sem gasiti nekaj kar velikih požarov, kot so gozd v Zagorju, Jelenca, Blate, rudniške delavnice in seveda požar v Steklarni. Ta dejavnost mi je vedno veliko pomenila in še sedaj sem v rezervni sestavi tega društva.

35 let sem bil tudi član lutarskega društva. Priključil sem se mu kmalu po njegovi ustanovitvi in delal v njem vse do konca. Sami smo delali lutke, kulise, igrali... V eni sezoni smo imeli tudi do 50 predstav. Nekaj časa sem se udeleževal tudi v dramski skupini.

Minilo je sedem let od vaše upokojitve. Kako pa preživljate te dni?

Pri hiši dela nikoli ne zmanjka. Včasih smo imeli kmetijo, sedaj pa le še nekaj vrta. Kolikor zmorem, se z veseljem posvečam temu delu in tudi urejanju okolice. Vse življenje sem užival tudi pri gojenju rož. Še sedaj so moji balkoni in okenske police polni cvetja, katerega sam vzgajam in zanj skrbim. Poleg tega sodelujem tudi v društvu za multipo skle-

rozo. Na srečanjih se malo pogovorimo, organiziramo kakšno predavanje itd. Obstaja tudi športna sekcija društva, ki pa se je ne udeležujem, ker se prehitro utrudim. Enkrat letno grem na obnovitveno rehabilitacijo v Topolšico. To mi precej olajša nadaljne življenje. Zato tudi kakšnih posebnih želja za prihodnost nimam. Želim si le, da bi bil vsaj pri takšnem zdravju, takšen kot sem sedaj, da bi bil vsaj pokreten. Ko enkrat nisi več, si le še številka. To sem imel priliko velikokrat videti.

Na Steklarno pa gotovo tudi niste še povsem pozabili?

41 let življenja prav gotovo ne izbrišeš s tem, da vsakodnevno več ne odpiram tovarniških vrat. Misli, spomini ostanejo. Z nekaterimi, ki so še zaposleni, včasih tudi malo poklepam in se pozanimam o današnjem utripu. Še največ pa izvem iz Steklarja, ki ga redno in z veseljem prebiram.

Tine, kakor smo ga vsi poznali, se v teh letih ni prav nič spremenil. Ostal je preudaren, tih in skromen človek. Zgodaj je bil postavljen na trdna tla, saj se je srečal z resno boleznijo v cvetu najlepših let. Na glavo so se postavila vse dotedanja pričakovanja, upanja in hrepenenja. V boleznijo namreč človek spozna tisto, kar zdrav pozablja. Opazi droben cvet v jutranji rosi, sliši žvrgolenje ptic in tudi sočloveka razume mnogo bolj. To gre navadno mimo nas, je pa gotovo pomembnejše od dirke s časom, delom, znanjem in zlasti z denarjem.

Tine je to znal in tudi vdal se ni. Lahko nam je vzor pokončnosti drže, ne glede na križ, ki nam ga naprti življenje. Delal je po svojih močeh, znal je uporabiti svoje močgane, pa še za kakšna drobna popravila naših gospodinjskih strojkov je z dobro voljo poskrbel. In zato smo ga cenili in tudi pozabili nismo nanj.

Podzavestno je sledil misli filozofa Seneke, ki pravi: Pol zdravja je že želja in upanje za ozdravljenje.

Marinka Anžlovar

Protagonisti našega uspeha

JOŽE ROJKO

"Ne le, da je le zgolj vzor, ampak tudi prijeten delavec in sodelavec ter človek, od katerega se da kaj naučiti.

S svojim znanjem in dolgoletnimi izkušnjami si izučil mnogo generacij steklarjev, ki to znanje dobro vlagajo in se danes veselijo, da so le tega upoštevali.

Zato Jože, ostani še naprej takšen, da bodo nove generacije steklarjev nadaljevale delo in tvoj odhod v pokoj ne bo preveč čutljiv."

Ob teh besedah je direktor podjetja Stojan Binder izročil priznanje Jožetu Rojku za njegovo uspešno delo v preteklosti in v vzpodbudo za naprej.

V Steklarni ste začeli delati leta 1967 kot odnašalec. Kako ste začeli?

Začetek sploh ni bil težak. Že kot otrok sva z mamo nosila očetu malico v Steklarno, tako da sem razmere v Steklarni dobro poznal. Po končani osnovni šoli sem delal najprej en mesec honorarno, potem sem se redno zaposlil kot odnašalec. Ker sem bil iznajdljiv, sem delo hitro obvladal in sem kmalu napredoval. Čeprav velja, da smo imeli "steklarski fantje" določene privilegije, to ni res, saj si ravno zaradi tega moral več vedeti in znati.

Je bilo takrat lažje najti zaposlitev, kot danes?

Takrat se je bilo lažje zaposliti, saj so bile potrebe po delavcih večje, pa tudi fluktuacija je bila večja in za mnoge je pomenila Steklarna le odskočno desko za naprej, tako da so fante za zaposlitev celo iskali.

Kako ste preživeli mladost?

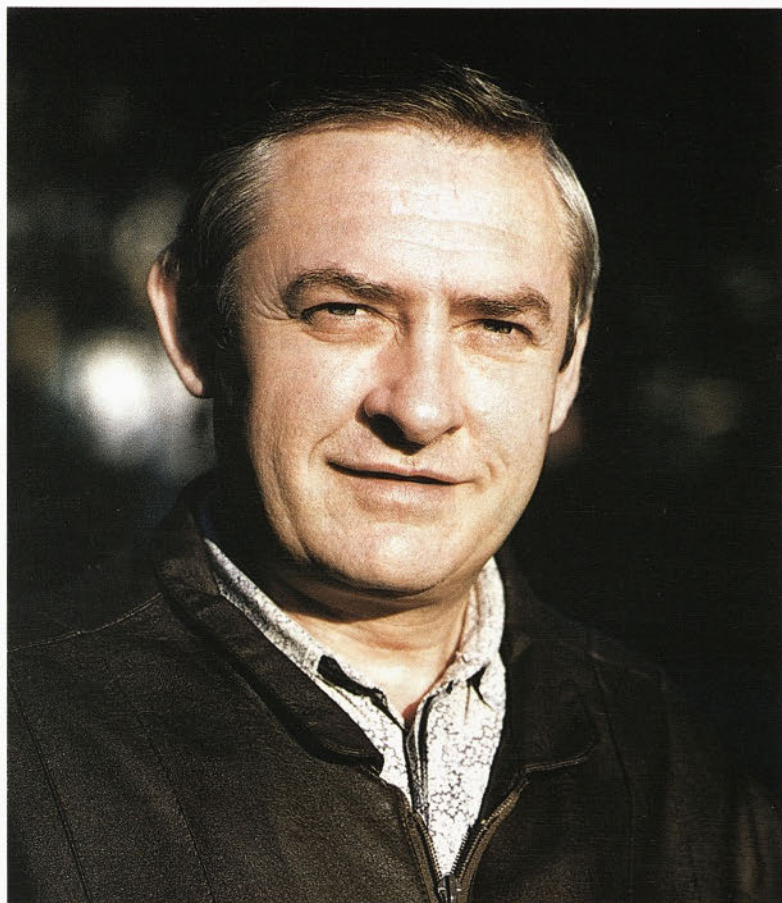
Bilo je "lušno". Takrat sem živel v steklarski koloniji in bilo nas je kakšnih 20 fantov, ki smo skupaj hodili v šolo. V šolo smo seveda hodili peš, šele tam nekje v osmem ra-

zredu je bila možnost vožnje z avtobusom. Z avtobusom so se vozili seveda le tisti, ki so bili bolj situirani, ostali smo hodili še vedno peš. S kakšnim priložnostnim delom (pomoč pri sekanju drv, nabiranju zelišč), sem si takrat prislužil kakšnega kovača, tako da sem se enkrat res peljal z avtobusom, kar tako za hec, potem pa sem raje denar zapravil v kakšni slaščičarni. Ko pa sem se zaposlil, so se zame začeli težji časi, saj mi je takrat umrla mama in kasneje še oče. S sestro sva ostala sama, pomagala nama je stara mama. Kasneje sem se vključil v mladinsko organizacijo in bil v njej precej aktiven, nekaj časa sem bil tudi njen predsednik. Zaradi nestrinjanja s partijo, pa sem bil potem malo odtrjen. Ukvarjal sem se tudi s športom, bil sem član Brodarskega društva, rad sem hodil v hribe, vendar sem imel zaradi triizemskega dela malo časa.

Začeli ste kot odnašalec, potem ste postali steklopihalec na RDBO. Ste končali steklarsko šolo ali ste se dela priučili?

Ja, končal sem steklarsko šolo. Takrat je Steklarna Hrastnik zelo

POŠTEN ČLOVEK NIKDAR NE DELA NA SKRIVAJ IN SE NE SRAMUJE TISTEGA, KAR DELA.

dobro organizirala oddelek steklar-ske šole iz Rogaške Slatine. Prvo le-to smo to vzeli kar bolj tako, potem pa se je izkazalo, da bo potrebno resno delo, če želimo končati. Pouk smo imeli vsak dan po pet ur, dopoldne ali pa popoldne, odvisno na kateri izmeni smo bili. Učitelji so bili iz Rogaške, nekaj pa je bilo tudi naših, predvsem za tehnologijo dela. Od sošolcev smo samo še trije zaposleni v Steklarni.

Kakšno je vaše delo, kako poteka vaš delavnik?

Dela se na treh izmenah. Pridemo kakšne pol ure prej, jaz kot mojster pripravim, vse potrebno za začetek dela, fantje mi pri tem pomagajo, potem grem gledat, kaj se je naredilo v prejšnji izmeni, nato začnemo. Delamo v enakem tempu vse do malice in potem do konca delavnika, ko se gremo umiti in potem domov.

Vaše delo je zelo zanimivo. Včasih je obstajala možnost ogleda, sedaj pa tega ni več...

Ja, organizirani so bili ogledi in kot član mladine sem tudi sam sodeloval pri organiziranju ekskurzij. Meni se delo ravno ne zdi zanimivo, tudi steklenih izdelkov imam doma zelo malo. Da delo dobro opravljaš, moraš imeti ta poklic rad, imeti mo-

raš voljo, spretnosti, veliko moraš opazovati.

Kakšne napotke dobite, ko začnete izdelovati nov izdelek?

Dobimo določeno osnovo. Pri novih izdelkih ni ravno razlike, ker pihamo opalno votlo steklo. Pogledamo obliko in potem skušamo obliko čimbolj približati obliki modela. Naredimo nekaj poskusov, potem pa se ravnamo po občutku, da se čimbolj približamo teži. Kontrola kvalitete je čedalje večja, saj to zahteva evropski trg. Odstopanj je čedalje manj.

Pogoji dela kjer delate so zelo zahtevni. Kako si ga olajšate? Si poveste kakšno šalo?

"Hecanja", pripovedovanja šal je čedalje manj, saj ni časa. Včasih je kdo povedal kakšno šalo že pri portirnici. Sedaj se pogovorimo le še o kakšni zabavi, če je kdo kje bil. Veliko govoriti se pa ne da, saj moraš biti pri delu izredno skoncentriran.

Drugače pa se pogoji dela izboljšujejo, že prehod iz "špen" na "špricanje" nam je olajšalo delo, vročina in prah seveda ostajata.

Se vam zdi, da je med mladimi dovolj zanimanja za steklarski poklic?

Zaposlujejo mlade z raznimi poklici: kuharje, mehanike, prav s ste-

klarskim poklicem nimamo nobenega. Pridejo bolj v stiski, ker so brez zaposlitve, kot iz kakšnega veselja. No, pa se da tudi tega naučiti, vendar jih ostane le kakšnih 10%, ker pride pri tem do izraza ročna spretnost, sposobnost opazovanja, volja do dela in delovne navade. Pravega zanimanja za ta poklic pa ni.

Najboljše učenje je, da ga kar takoj vključimo v delo. Včasih smo organizirali učne ure kakšno soboto popoldne, pa se to ni obneslo. Seveda ni vsak primeren za to delo, kar se zelo hitro vidi.

Mišljenje, da je za naše delo vsak dober, je precej zgrešeno, saj že statistika to potrjuje.

Ko sem jaz začel, so govorili, da bo steklarski poklic nekoč bolj plačan, bolj cenjen in bolj iskan. Mislim, da nič od tega ni res.

Manjša se tudi število brigad, včasih jih je bilo tudi 80, sedaj jih je le 17. Obseg ljudi se zmanjšuje, proizvodnja pa povečuje.

S kakšnimi problemi se srečujete pri vašem delu?

S sodelavci se dobro razumem, z nekaterimi delam skupaj že zelo dolgo, mlajši nas spoštujejo, tako da ni problemov. Problem je le v organizaciji dela, saj nam zaradi varčevalnih ukrepov primanjkuje osnovnega orodja, rezervnih delov, kar moraš pokriti z dodatno fizično močjo. Včasih moramo narediti kak komad več, ker se lahko izdelek po neumnosti ponesreči. Peč je stara, tako da imamo tudi probleme s steklom.

Kaj bi pri vašem delu izboljšali?

Povem lahko le svoje mnenje. Z boljšo opremo, z novo ekološko neoporečno pečjo bi šlo veliko lažje in boljše, ampak za to ni denarja. Ročno delo sicer ostane enako, ampak pomagala bi lahko bila precej boljša.

Kako vidite prihodnost Steklarne?

Lahko izrazim le upanje. Upanje, da bi bil ta poklic bolj plačan, bolj cenjen in bi se mladi navdušili za steklarski poklic. Steklarna je nosilec gospodarskega razvoja v Hraстniku in rad bi, da tako tudi ostane.

Ali ste kdaj razmišljali o tem, da bi zamenjali poklic oz. se poskusili še na kakšnem drugem področju?

Ne, nisem želel menjave poklica. Ko sem enkrat začel s tem poklicem, sem si želel le, da bi v njem ostal. Drugih možnosti tudi nisem videl. Ko se enkrat tega poklica priučiš, ne moreš postati kaj drugega kot steklar. Če bi se mogel še enkrat odločiti o poklicu, bi pa pošteno premi-

slil in poiskal še kakšne druge možnosti.

Kako ste izvedeli za priznanje na lanskem prazniku Steklo in svetloba?

Bil sem presenečen. Sodelavci so mi namignili, da so me predlagali. Na podelitvi mi je bilo zelo všeč, vzdušje je bilo enkratno. Sem pa priznanja zelo vesel.

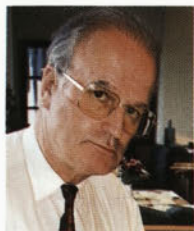
Kako preživljate prosti čas?

V prostem času rad hodim v hribe, čeprav vse bolj poredko, saj smo letos delali skoraj vse sobote. Leta so že tu, tako da ob nedeljah rad malo počijem. Vsako leto grem obvezno na novoletni pohod na Kum. Poleti rad lovim ribe, v zimskem času pa se ukvarjam z modelarstvom, izdelujem modele ladij.

Pravzaprav pomeni živeti urediti si življenje tako, da smo kar najbolj zadovoljni. In še to ni tako lahko. Imam občutek, da gospodu Jožetu to uspeva. Brez prevelikih idealov in skritih želja ga pelje pot življenja. O pokoju na razmišlja, saj pravi, da bo to zaključek nekega obdobja. Na življenje gleda z optimizmom, sodelavci ga imajo radi, saj se z njim veselijo uspehov in sočustvujejo ob težavah. Ob njegovem odhodu v pokoj si lahko želimo le, da za njim ne bo ostala vrzel. Pravi, da je potrebno opravljati steklarski poklic z glavo, saj roke delajo že kar same in z izkušnjami zapolni starostno razliko z mlajšimi.

Irena Kovač

NOVI GRB OBČINE HRASTNIK

HERALDIKA - GRBOSLOVJE

Z že stoletja mednarodno uveljavljeno besedo HERALDIKA imenujemo vedo o grbih in o vsem tistem, kar se grbov tiče. To znanje je tako obširno, da tvori celo vedo, ki v glavnem obsega:

- splošno teorijo grboslovja, zgodovino grboslovja, grboslovno pravo itn. Vse to znanje pa soustvarja heraldično umetnost.

Začetek grboslovja postavljamo v sredino 12. stoletja (približno 1150), ko se je z njim začel uveljavljati srednjeveški družbeni red - fevdalizem. Tako je grboslovje v tesni prepletenosti z vedami, kot so:

- rodoslovje (genealogija),
- družboslovje (sociologija),
- umetnostna zgodovina,
- orožarska, socialna ter politična, gospodarska in cerkvena zgodovina.

Splošna grboslovna teorija razlikuje štiri glavne vrste heraldike:

- a) osebnost in rodbinsko grboslovje,
- b) grboslovje stanovskih združenj,
- c) cerkveno grboslovje in
- d) krajevno (lokalizacijsko) grboslovje.

V našem primeru gre za področje "d", torej za krajevno (lokalizacijsko) grboslovje, ki je najbolj razširjeno, najbolj poznano in najlažje "razumljivo". Pod krajevnim grboslovjem razumemo grbe krajev v smislu pravnih oseb, kot so grbi nekaterih (zgodovinskih) naselij, običajno imenovanih "trg", "mesto", v isto skupino sodijo tudi grbi občin, pokrajin, dežel in držav. Vedeti pa moramo, da do-

DOMŽALE

movanja kot so gradovi, samostani, opatiije, župnišča itd., nimajo lastnih grbov (saj poslojja, čeprav morda zgodovinska niso pravne osebe). Takšna poslojja nosijo na portalih grbe svojih lastnikov. Če bi vsak lastnik obeležil svojo lastnino s svojim grbom, bi nosili nekateri gradovi na desetine različnih grbov.

- Samostani in opatiije nosijo grbe svojih redov, včasih tudi grbe predstojnikov tistih redov.

MORAVČE

Kaj je torej grb?

Grb je stalno barvno slikovno znamenje simboličnega pomena in kot takšen predstavlja tiste pravne in fizične osebe ali skupine oseb, ki s svojo organiziranostjo predstavljajo eno od štirih osnov za znane štiri vrste he-

raldi-

ke.

Grb ima značaj stalnega znaka. Le-to mu zagotavljajo stroga pravila upodobitve, po čemer se bistveno razlikuje od splošnih znakov (emblemov), kakršni so množično v uporabi v vsakodnevnem življenju. Grb je narejen praviloma enkrat za vselej, zato ima veljavo stalnega predstavitelja oseb, skupin, krajev itd., skratka tistih "stalnic", ki se v življenju komajda kaj spreminjajo.

Stvarjanje znaka-emblema pa je podrejeno tako grafičnim zakonitostim kot modnim vplivom, medtem ko vsemu temu heraldika ne podleaga: Funkcijo simbola prevzame lahko samo tisti grb, ki ustreza vsem heraldično strokovnim normam.

Predvsem v krajevni heraldiki je nek grb lahko "zgodovinski", kadar je bil podeljen s suverenim dokumentom grbovnic, ali pa "tradicionalni", če je bil že v preteklosti grb samo dan v uporabo (npr. po J.V. Valvazorju) in ga je kraj tudi sicer vzel za svojega ter ga uporablja še danes.

Kultura je vedno odvisna od gospodarskega blagostanja in politične klime. Tako smo v Sloveniji začeli šele v šestdesetih letih oživljati zgodovinsko in tradicionalno heraldiko, ki je bila od konca prve svetovne vojne domala prikrita in zamolčana.

Po svojih prastarih ali pa tradicionalnih istovetnostnih simbolih so se

začela najprej previdno, zatem pa hrabrejše ozirati naša mesta: Ljubljana, Škofja Loka in Celje. Kraji, ki svoje simbolike niso imeli, pa so začeli o tem šele razmišljati. Zaradi odklanjanja heraldike iz ideoloških razlogov tedanji simbolni znaki ne vsebujejo ničesar heraldičnega, saj je začetke takšne stilizacije moč zaslediti šele v poznih sedemdesetih letih.

Hrastnik je dobil svoj emblemografski simbol šele v zgodnjih devetdesetih letih. Stilistično sodi v krajevno emblemografijo druge polovice sedemdesetih let t.i. "Vzhodne Evrope", ker je njegova vsebinska zasnova in stilna obdelava atributov (predmetov v znaku) enaka večini tovrstnih oznak v tedanji Vzhodni Nemčiji, Poljski, Madžarski itd. Znaki podjetij in krajev iz obdobja petdesetih let skoraj obvezno predstavljajo risano podobo tovarne (še z nazobčano streho), visokim tovarniškim dimnikom, iz katerega se v vodoravnih črtah vleče dim. K temu sodi še industrijski zobnik, petžarna zvezda, klasje žita itd., kar pomeni, da je tedanjo emblemografijo obvladovala težnja predstaviti čimveč od tistega, s čimer se delovno ljudstvo ukvarja. Stilistično je hrastniški znak za četrto stoletja mlajši in zato tudi modernejši:

- tovarna je predstavljena samo še v silueti, okvirjena je s podobo stilizirane kemijske retorte. Njena poslojja so nizka s široko položno streho, dimniki so nižji in iz njih se več ne kadi. Rudniški simbol (kladivci) je edini heraldično razumljiv atribut v tem emblemu. Tudi barve so že heraldične in celo kompatibilne (heraldično zložljive). Lahko pa rečemo, da pomensko vse tri barve

STARI ZNAK OBČINE HRASTNIK

tega hrastniškega znaka že lepo predstavljajo svoj kraj.

Grboslovno strokovno se grb predstavi z blazonom, torej s heraldično strokovnim zapisom in z nobenim drugim "geometrijskim pravilom". Tako za znak, ki še vedno (npr. na avtomobilskih evidenčnih tablicah) predstavlja Hrastnik, ne moremo reči, da je grb, saj ga heraldično ne moremo predstaviti, kar je eden bistvenih pogojev za heraldično priznavanje nekega znaka.

Ker smo se po ustanovitvi Slovenici (tako kot tudi vse ostale kulture z nekdanjo socialistično ureditvijo) odločili, da se sebi in svetu predstavljamo s heraldiko, so se tudi Hrastničani odločili za to, da svojemu kraju izberejo heraldično izvirni grb. Za to je bilo v Hrastniku na voljo kar nekaj temeljnih izhodišč. Pri snovanju krajevnega grba smo posegli najprej v ime in zgodovino kraja. Imenu smo iskali heraldično povednost za stvaritev "povednega grba": "hrast" - "Hrastnik". (Nem. das sprechende Wappen - v prevodu "govoreči grb"). V takšnih upodobitvah je namreč možno že iz samega slikanega atributa razbrati ali pa razviti ime kraja, ki ga grb simbolizira. V obdelavo smo vzeli več različnih, heraldično ustreznih upodobitev hrasta. Upoštevajoč zgodovino kraja smo se odločili za podobo in barve, kakršne nam sedanj grb predstavlja.

S tem grbom Hrastnik dobiva tudi svojo zastavo, saj je le-ta zastavoslovno strokovno utemeljena v grbu, katerega osnovne barve mora zastava tudi predstavljati. Da med zastavami različnega ranga (država, dežela, občina...) ne pride do neljubih zmotnih zamenjav, slovenske krajevne zastave ne predstavljajo grbov v celoti, temveč samo njihovo vsebino, torej prvi atribut grba.

Tako imamo v hrastniškem primeru na zeleno beli zastavini ruti predstavljeno hrastovo drevo s koreninami.

Novi grb Hrastnika se odlično vklaplja v današnjo slovensko heraldiko. Uvrščen je med tiste slovenske simbole, ki zaradi svoje povednosti v slovenskem jeziku ("hrast") tvorijo najizvirnejšo, torej povedno vrsto slovenske krajevne heraldike. O sami simboliki grba bo podan tudi zapis v občinskem Odloku, da bodo krajani o svojem simbolu dobili in imeli čim stvarnejšo predstavo. Le tako ga bodo sprejeli, ga vzljubili in ga imeli vedno za svojega.

Valt Jurečič

Opomba uredništva: g. Valt Jurečič je predsednik strokovnega sveta Heraldičnega društva Slovenije. Pri nastajanju novega grba občine Hrastnik je sodeloval kot strokovnjak za heraldiko, pripravil pa je tudi grafične predloge za novi grb.

PRODAJA STEKLARNIŠKIH DELNIC

Naše podjetje se je registriralo kot delniška družba 22.11.1996, kar pomeni, da s tem dnevom tudi uradno poslujemo kot prava kapitalna družba, kot privatizirano podjetje, katerega solastniki ste tudi vsi tisti, drage bralke in bralci, ki ste svoje certifikate zamenjali za delnice Steklarne Hrastnik.

Predvsem z namenom zaščite dolgoročnih interesov malih delničarjev, to je vseh nas, ki imamo delnice Steklarne, je bil sprejet zakon, ki ne dovoljuje preprodaje teh delnic v času dveh let od dneva registracije podjetja na sodišču, to pa za Steklarno Hrastnik pomeni, da ne bi smeli prodajati naših delnic do 22.11.1998.

Rekel sem ne bi smeli, čeprav je marsikateri od vas že prodal svojo delnico. Osebo nimam nič proti taki prodaji, saj je vsak lastnik delnice gospodar nad svojim premoženjem in tudi svoje usode kovač. Obžalujem predvsem to, da vsi tisti, ki so se že danes odločili za prodajo svojih delnic raznim borzno posredniškim hišam, izgubljajo ogromno premoženje, ki bo za večno izgubljeno in bodo čez nekaj let obžalovali svojo današnjo odločitev.

Iz razpoložljivih podatkov je razvidno, da se danes delnica Steklarne Hrastnik odkupi po ceni 350 SIT, kar je skoraj šestkrat nižja cena, kot je delnica že v tem trenutku vredna. Podobne razlike v cenah delnic so se pojavljale tudi pri drugih podjetjih, v naslednjih nekaj letih pa so se cene teh delnic nekajkrat povečale. Prepričan sem, da se bo to zgodilo tudi z našimi delnicami.

Zato apeliram na vse, ki ste se trdno odločili prodati svoje delnice, počakate vsaj še leto ali dve, vaša potrpežljivost bo s tem bogato poplačana.

Mnogokrat je slišati, da so posamezniki v naši družbi po letu 1991 obogateli, da imamo v Sloveniji že prave kapitaliste, lastnike hotelov, tovarn itd.. Tudi takšna razprodaja delnic, kakršni smo priča ob prodaji delnic Steklarne Hrastnik s strani posameznikov, je velik prispevek k socialnemu razslojevanju prebivalstva v naši državi. Zato ob tej priliki še enkrat apeliram na vse, da, če se že boste tudi vi odločili za prodajo steklarniških delnic, počakate vsaj še malo in prodali jih boste lahko vsaj po normalni tržni ceni in dobili povrnjenega vsaj nekaj tistega, kar ste v preteklih letih ali desetletjih dali tej slovenski družbi.

Stojan Binder

Lokalni poslovni partnerji GD HRASTNIK

V lokalni skupnosti se različne organizacije srečujemo med sabo in poslovno sodelujemo, se pa med seboj bolj malo poznamo. Namen prispevkov na to temo je ravno boljše medsebojno poznavanje, ki bo navsezadnje gotovo pripomoglo k še boljšim odnosom med nami.

Za prvo predstavitev v našem časopisu smo izbrali največje podjetje, ki se ukvarja z gradbeno dejavnostjo v Hrastniku, to je GD Hrastnik. Direktor firme Iztok SLANŠEK se je prijazno odzval naši pobudi.

Prav na kratko nam predstavite vašo firmo.

Hrastničani se najbrž še dobro spomnijo, kako je firma prehajala preko raznih kriz in se po raznih reorganizacijah razvila iz bivšega SGP-ja, ki je šel v stečaj. Znano je tudi, kako se je kriza v gradbeništvu konec 90. let poglobila in da je bil tovrsten izhod neizbežen.

Leta 1991 smo ustanovili novo podjetje za gradbeno dejavnost, istočasno pa smo tudi sodelovali pri zaključku stečajnega postopka SGP-ja. Ohranili smo zdravo jedro s približno 100 redno zaposlenimi, na tej številki vztrajamo še danes.

Glede na sezonski značaj našega dela, se v poletnih mesecih ta številka podvoji in preidemo celo do 250 izvršiteljev. Vse zavisi od del, ki jih moramo v tem času izvesti.

Kakšna je vaša glavna dejavnost?

Pretežno se ukvarjamo z visokimi gradnjami, začeli pa smo se prilagajati povpraševanju tudi z izvajanjem nizkih gradenj. V naši sestavi je tudi dislociran obrat kamnolom, betonarna in obrati na Dolu, kjer pa trenutno ne izvajamo dejavnosti. Skupaj s

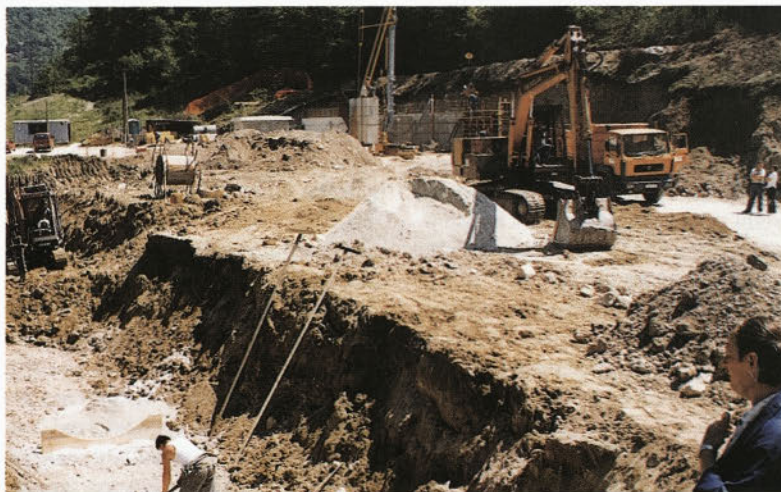
sodelavci nam je uspelo, da smo v teh letih dvignili nivo firme na solidno raven. Posodobili smo več objektov ter delovnih naprav in priprav, ki so bili zadnjih deset let poslovanja SGP-ja zanemarjeni. Amortizacijska sredstva niso bila izkoriščena po njihovem dejanskem namenu. Če smo hoteli zagotoviti nemoteno delo v tistem obdobju, zlasti pa z vizijo boljše prihodnosti, smo morali obrniti stvari v drugo smer in posodobiti tehnologijo.

Ali se vaša prizadevanja odražajo na rezultatih poslovanja?

Z rezultati poslovanja sem zadovoljen. Lansko leto smo zaključili pozitivno, z nekaj dobička. Tako bodo tudi naši družbeniki dobili ustrezne dividende. Leta 1993 ko smo se olastninili, še ni prišla "moda" certifikatov. Lastninili smo se z osebnimi sredstvi, krediti, prihranki, kolikor je lahko vsak posameznik prispeval pri odkupu podjetja.

Kakšno mesto ima GD danes v Hrastniku, regiji in državi?

V zadnjem obdobju GD-ju ugled raste. Lahko se pohvalimo s kar nekaj referenčnimi objekti. Največji je

Gradbišče Petrolovega servisa v Pokraju

Steklarna Hrastnik ima velik ugled v bližnji in daljni okolici in prepričan sem, da ga bo ne le obdržala, ampak še povečala.

vhodni objekt (jašek) za Rudnik v Hrastniku, reda velikosti 500 mio SIT. Trenutno je naša največja investicija izgradnja bencinskega servisa v Hrastniku.

V naši občini imamo med 40 - 50% realizacije, ostalo pa izven Hrastnika. Konkurenca v naši stroki je zelo huda. Tudi v zasavski regiji smo precej prisotni, zlasti v zagorski občini je trg zelo odprt. V Trbovljah pa izvaja večino del lokalna gradbena firma. Nikakor pa se nismo omejili le na Zasavje, delovišča imamo v mnogih drugih slovenskih krajih. Sklenjeno imamo pogodbo s Servisom skupnih služb pri Vladi Republike Slovenije za vzdrževanje njihovih stanovanj, upravnih enot, geodetskih uprav... Ne gre za zelo velike investicije, kljub temu pa posamezna znaša med 20 - 30 milijoni SIT. Zelo uspešno sodelujemo tudi s Pošto Slovenije. Največ pa smo prisotni pri javnih naročilih. Od sprejema zakona s tega področja v začetku leta 1997, mora biti za vsa dela, kjer se koristijo proračunska sredstva, objava v Uradnem listu. Merila za izbiro so različna, predvsem pa je to cena, reference in roki. Zaenkrat smo bili s svojimi prijavi nanje zelo uspešni.

Ali vsa dela opravljate sami?

Naše delo je vezano tako na letne

čase kot tudi vremenske razmere v njih. Zato se kar precej poslužujemo tudi sodelovanja s kooperanti. Če smo zadovoljni z njihovim delom, opravljamo skupne posle tudi več sezon. Z nekaterimi delamo že več kot pet let, tako da se med seboj že zelo dobro poznamo, kar končno tudi pripomore h kvaliteti. Prav tako vse dejavnosti, ki jih v podjetju nimamo, pokrivamo z zunanjimi izvajalci. Pri tem skrbimo, da imajo pod enakimi pogoji (kvaliteta, cena) prednost domači obrtniki, ki želijo sodelovati z nami.

Kakšno pa je vaše sodelovanje z našim podjetjem?

Firmi zelo dobro sodelujeta. V zadnjem času sicer ni bilo večjih investicij, ki bi bile primerne za izvajanje gradbene firme. Pri vseh, ki pa so bile, smo se udeležili izbire izvajalca in mislim, da smo bili v približno 90 % izbrani.

Potrudili smo se izvesti dela tako, kot se je od nas pričakovalo. Tako monterji, s katerimi smo sodelovali, kot tudi vodstvo, je bilo z našim delom zadovoljno.

Sodelujemo tudi z vsemi tremi firmami, ki so izšle iz Steklarne. Največ investicij je imel Sinet, ena večjih je bila izgradnja novega počitniškega doma v Bohinju. S firmo Forstek pa se dogovarjamo za prodajo

obratov GD-ja na Dolu. Prav tako ima za potrebe skladiščenja tudi Steklarna v najemu del naših obratov na Dolu.

Kakšna pa je vaša kadrovska politika?

Število zaposlenih bomo glede na potrebe morali nekoliko povečati. Kar nekaj zaposlenih je tik pred upokojitvijo. Svež kader pa želimo dobiti že prej. Le tako se bodo izkušnje starejših imele priložnost združiti s šolskim znanjem mlajših. Razpisali smo tudi nekaj štipendij, predvsem za zidarsko in tesarsko stroko. Zakonodaja o graditvi objektov pa nas je še dodatno vzpodbudila k razmišljanju o zaposlitvi inženirskega kadra gradbene stroke. Kar nekaj študentov iz našega okolja, ki se že približuje zaključku študija, pri nas opravlja prakso. To nam bo, poleg sedanjega obojestranskega zadovoljstva, gotovo olajšalo tudi odločitev pri izboru za sprejem v delovno razmerje.

In vaši načrti in perspektive za prihodnost...

Načrtujemo, da bomo vsako nadaljnje leto dosegli še boljše rezultate. Prav tako se nameravamo še vnaprej tehnološko izpopolnjevati. V gradbeništvu se je uveljavilo ogromno novih dosežkov. O tem se seznanjamo na raznih sejnih in vsako leto namenimo del sredstev za posodobitev oz. sledenje tem novostim. Gre predvsem za gradbene stroje, žerjave in opazni material. Vsaka taka posodobitev predstavlja za našo

firmo velik finančni zalogaj, vendar se zavedamo, da brez njih v današnjih zaostrenih pogojih gospodarjenja ne moremo prosperirati.

Sam plan proizvodnje pa je izredno težko realno prikazati. Lahko na podlagi statistike prikazujemo določene kazalce za prihodnje obdobje. Vendar, ker smo prepuščeni uspešnosti sodelovanja na javnih razpisih, je vsakršno resno planiranje kot račun brez krčmarja. Zadnja leta smo vsako leto beležili od 10 - 20 % porast prihodkov in po vseh izgledih lahko takšen trend pričakujemo tudi v bodoče.

Imate kakšno izjavo za bralce Steklarja?

Veseli me, da je Steklarna uspešno prešla iz raznih kriz. Mislim, da ima dobre možnosti za uspešno poslovanje. Kot direktor se dobro zavedam, da je včasih nujno tudi izvajanje določenih radikalnih, za delavce nepriljubljenih in bolečih ukrepov, ki pa so za prihodnost firme nujni. Želim, da bi da bi šla njena pot le navzgor, da bi usvojili čim več trga, dosegli ugodnejše cene, da bi tudi s strani države zavela ugodnejša klima za gospodarstvo in hkrati, da bi ohranili nivo zaposlenosti v tej dolini. Želja je iskrena, brez ozkosrčnosti in napeljevanja vode na lasten mlin. Uspešno poslovanje okoliških firm pa gotovo predstavlja dobre možnosti za delo tudi za naše podjetje.

Na obisku je bila
Marinka ANŽLOVAR

OBVESTILO

V zadnjem času ugotavljamo, da v naši evidenci manjkajo določeni podatki, ki so za družbo in za delavce pomembni. S tem obvestilom želimo spomniti tiste, ki so bili kdajkoli na invalidski komisiji ocenjeni za telesno okvaro. Odločb o tem delodajalec ne prejme.

Zato naprošamo vse, ki takšno odločbo o oceni imajo, da jo dostavi v kadrovsko službo, saj je od tega poleg drugega odvisnih tudi nekaj bonitet: dodaten dan letnega dopusta, predvsem pa je pomembno za tiste od 70% telesne okvare dalje, ki jim ZPIZ priznava tudi delovno dobo s povečanjem. Za podrobnejše informacije smo vam na razpolago.

Pravno kadrovska služba

ZDRAVNIŠKI NASVETI

Že v prejšnji številki Steklarja smo objavili obvestilo o novi rubriki zdravniški nasveti. Še enkrat vas želimo spomniti, da se lahko s svojimi vprašanji obrnete na Uredništvo Steklarja, zdravnik pa bo v eni od naslednjih številok odgovoril nanje.

Spraševalci bodo seveda ostali anonimni. Če pa ima kdo kakšno vprašanje, za katerega bi želel kompleksnejšo obdelavo, se lahko obrne na kadrovske službe, ki bo poskrbela za osebni posvet pri zdravniku. Za tokratno številko pa smo skupaj z zdravnikom izbrali splošno temo o zdravem načinu življenja.

ZDRAV NAČIN ŽIVLJENJA KOT PREVENTIVNI UKREP PREPREČITVE ZGODNJEGA STARANJA OZIROMA OBOLENJ V STAROSTI

V zadnjih 20-ih letih se je življenjska doba človeka zvišala. Statistični podatki za slovensko populacijo v letu 1995 kažejo, da je pri ženskah življenjska doba – 76 let, pri moških – 69. K zvišanju starosti je pripomogel razvoj medicinske znanosti, kot tudi relativni dvig življenjskega standarda in tehnični ukrepi na delovnih mestih. Zadnja leta pa kljub temu opažamo, da so obolenja, ki so preje nastopila pri – 60-ih letih starosti, sedaj prizadenejo prebivalce že pri – 45-ih letih. Starostna meja pa se še naprej niža. Vzrok lahko iščemo v prvi vrsti v nepravilni prehrani, kot tudi v pomanjkanju fizične aktivnosti ter ekološki degradaciji življenjskega okolja. Ta zadnji vzrok presega namen današnjega članka, zaradi česar ga ne bi obravnaval.

Katera so ta obolenja in kako se jih lahko ubranimo?

V mislih imam v prvi vrsti degenerativno obolenje kostno-vezivnega tkiva kot tudi srčno-žilnega sistema s sekundarno prizadetostjo tarčnih organov. Takoj moram pripomniti, da so vzroki teh obolenj med sabo povezani in soodvisni. Že v drugi svetovni vojni kot tudi v korejski in v Vietnamu, so pri padlih vojakih nemške in ameriške vojske odkrili vidne znake poapnenja žil v starosti 25 let, čeprav še znaki obolenj niso bili izraženi.

Slo je torej že tedaj za zgodnje spremembe na organih mladih, zdravih ljudi, ki bi jih lahko normalno pričakovali šele pri ljudeh okoli 40. leta starosti. V zadnjih letih se je stanje še poslabšalo in so že pri mladih ljudeh v tretjem desetletju življenja kažejo nekateri znaki obolenj.

Kaj so vzroki?

V prvi vrsti nepravilna prehrana, ki je kalorično premočna in tudi sestava nepravilna. Nastopi prekomerna telesna teža, zvišan krvni pritisk, povečana količina maščob v krvi, motnje v presnovi sladkorja, začetne degenerativne spremembe, ki so opažene v najprej v spodnjih okončinah.

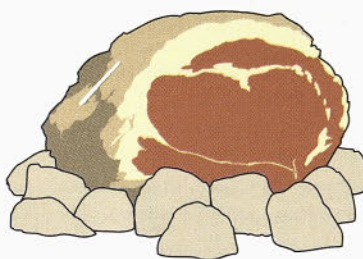
PREKOMERNA TELESNA TEŽA:

Zdrav človek potrebuje za normalno življenje – 30 kcal (– 150 joulov) energije na kg telesne teže. Pri delavcih, ki opravljajo težja fizična dela pa do 40 kcal/ kg telesne teže. V prehrani morajo biti zastopani naslednji energetski viri: ogljikovi hidrati (škrob), beljakovine, maščobe, ter vitamini in mineralne snovi, ki so neobhodno pomembni za normalno življenje oz. normalno funkcijo organov. – 55-60% energetskih virov pokrivamo z ogljikovimi hidrati, 20-25% z beljakovinami, ter 15-20% z maščobami. Mineralne snovi (žele-

zo, kalij, kalcij, magnezij, mangan, natrij, kloridi) in vitamini kot energetski viri niso pomembni, pač pa sestavni deli organizma, ki so potrebni za normalno funkcijo telesa.

Ogljikovi hidrati se nahajajo v glavnem v žitaricah, krompirju v določenem sočivju in sladkorju. Glavna napaka v prehrani je v prekomerni količini ogljikovih hidratov ali v prekomerni koncentraciji ogljikovih hidratov kot so sladkor in finomlete žitarice. To povzroči prekomerno telesno težo z obremenitvijo srčno-žilnega sistema s sekundarno projekcijo na tarčnih organih (možgani, srce, ledvice). Zaradi teh komplikacij priporočamo uživanje tistih hranil, ki imajo pri isti količini manjšo kalorično vrednost z zadostno balastnimi snovmi, ki urejajo tudi normalno prebavo (grobomlete žitarice, sočivje, izdelki iz ajde in prosa).

MAŠČOBE:

Poznamo maščobe živalskega izvora svinjska mast in rastlinskega izvora – olja. V zdravi prehrani priporočamo pretežno uporabo maščob rastlinskega izvora, ker vsebujejo bolj zasičene maščobne kisline, ki jih organizem lažje presnavlja. Razmerje med maščobo živalskega in rastlinskega izvora naj bi bilo normalno 1/10 živalskega in 9/10 rastlinskega izvora. Potrebna dnevna poraba maščob bi naj znašala 1g/kg telesne teže. Prevelika količina maščob, posebno živalskega izvora, povzroča zvišano količino holesterola v krvi, ki se nalaga na žilne stene in s tem zožuje svetlino ožilja. Neuporabljena maščoba pa se nabira v podkožju kot podkožna maščoba ali pa okoli organov kot nevtralna maščoba. Maščobne obloge v žilni steni, kot smo omenili, povzročajo zožitev žil, v te obloge se odlaga apno, kot posledica je nastanek poapnenja žil. Naložena in nepredelana maščoba v jetrih, povzroča zamaščenje jeter, ki lahko povzroča obolenje jetrnega tkiva.

BELJAKOVINE:

So rastlinskega in živalskega izvora. Beljakovine živalskega izvora najdemo v mesu, mleku, jajcih.

So za organizem gradbeni material in vsebujejo nekatere esencialne aminokisline, ki so za zdravje neobhodno potrebne, organizem jih sam ne more sintetizirati. Važni so posebno pri otrocih in starostnikih. Potrebna dnevna količina beljakovin pri otrocih naj bi znašala 2 g/kg telesne teže, pri odraslih – 1,5 g/kg.

V zvezi z nepravilno in prekomerno prehrano, moramo omeniti tudi nastanek sladkorne bolezni, ali zaradi prevelike telesne teže ali obolenja trebušne slinavke (alkoholizem). Sladkorna bolezen se lahko komplicira z okvaro ožilja in sicer perifernega ožilja, srca, ožilja možgan, ožilja ledvic, komplikacije ožilja na očeh, kot je npr. obolenje očesne mrežnice ter nastanek sive mrežnice. Omeniti moramo tudi prekomerno uživanje alkohola. Alkohol v nekritični porabi povzroči obolenje prebavnih organov, jetrno okvaro (lahko cirozo), okvaro perifernega živčnega sistema, okvaro centralnega živčnega sistema in možgan ter različna psihična obolenja.

Novejše raziskave so pokazale, da alkohol v majhnih količinah (– en kozarec vina dnevno ali 2 dcl piva) deluje kardioprotekcijsko (varuje srce), v večjih količinah pa škoduje.

KAJENJE:

Razen okvare pljuč, nevarnosti nastanka pljučnega raka, povzroča zožitev ožilja z vsemi posledicami, kot je bilo predhodno že navedeno. Svetovna zdravstvena organizacija je pred – 10-imi leti izvršila raziskave o vplivu kave in nikotina na krvni pritisk. Zajeto je bilo prebivalstvo vseh celin z več kot 100.000 prebivalci, med drugim tudi iz treh občin bivše Jugoslavije (Hrvaška). Raziskava je pokazala, da se ljudem, ki spijejo dve skodelici kave dnevno in ne kadijo, krvni pritisk statično ni zvišal. Ljudje, ki kadijo 10 ali več cigaret in ne pijejo kave, pa so imeli statistično signifikantno zvišan krvni pritisk.

Kot je iz predhodnih razlag v zvezi s prehrano razvidno, je glavni povzročitelj predčasnih "starostnih" obolenj v prvi vrsti prekomerna telesna teža z vsemi posledicami.

Nastane seveda vprašanje, kaj pa je normalna telesna teža?

Imamo več metod izračunavanja. Najčešče se v novem času uporablja t.i. indeks relativne teže in to je idealne telesne teže. Ta se izračuna po posebni formuli:

$$T.V. - 100 - [(T.V. - 150) / 4] - \text{pri ženskah} / 2,5 + [(starost - 20) / 4]$$

Primer izračunavanja za moškega, telesne višine 180 cm, 50 let:

$$180 - 100 - [(180-150)/4] + [(50-20)/4] = 80 \text{ kg}$$

- 10 % nad idealno težo, je normalna teža.
- 20 % nad idealno težo je zmerna debelost
- 30 % nad idealno težo je debelost
- nad 30 % nad idealno težo je izredna debelost.

Drug način izračuna normalne telesne teže, je izračun telesne mase.

Razmerje med telesno težo v kg ter kvadratom telesne višine v m².

Primer izračunavanja za 80 kg, višina 1,80 m:

$$(8000 / 324) = 24,6$$

Rezultat do 27 – normalna telesna teža
od 27 do 30 – zmerna debelost
nad 30 do 33 – zelo debel

Iz zgoraj navedenih dejstev je razvidno, da zavzema v varovanju zdravja posebno mesto prehrana. Moderna medicina priporoča tako imenovano varovalno prehrano, ki vsebuje v prvi vrsti že navedeno sestavo ter v drugi vrsti število dnevnih obrokov. Število dnevnih obrokov naj bi vsebovalo 3 do 4 obroke dnevno. Zajtrk – 20% dnevnih potreb, malica 10 do 15%, kosilo 25 do 30%, popoldanska malica 10 do 15%, večerja – 20%.

Pri zaposlenih, ki vršijo izmensko delo, upoštevajoč tudi nočno, naj bi znašalo število obrokov – 5, seveda z nekoliko drugačno razporeditvijo. Pri uporabi mesa, se priporoča uporaba belega mesa (ribe, nemastna kuretina). Nekateri nutrecisti (specialisti za prehrano), priporočajo, da se z mesom krije samo – 10% dnevnih energetskih potreb. Tako imenovano uživanje rdečega mesa pa naj

bi bilo tedensko 1x do 2 x. Prehrana naj vsebuje mnogo zelenjave, sočivja in sadja, ki imajo potrebne mineralne snovi in vitamine, ki so istočasno tudi t.i. antioksidanti, čuvajo ožilje ter preprečujejo nastajanje nekaterih rakastih tvorbo.

V današnjem izvajanju smo obravnavali normalno varovalno prehrano, nismo pa razpravljali o dietni prehrani pri določenih obolenjih.

Z ozirom na manjšo fizično aktivnost populacije ter prekomerno prehrano, pa opazamo večje število degenerativnih sprememb hrbtenice in sklepov na spodnjih okončinah pri mlajših ljudeh. Te spremembe povzročijo zgodnjo invalidizacijo. Delavci na delovnem mestu imajo vedno manjšo fizično obremenitev zaradi avtomatizacije delovnih procesov. Obremenitve na delovnem mestu so pretežno statične ali pa nefiziološke, dinamične (patološke in povzročijo tekom časa bolezenska stanja). Zaradi tega priporočamo že pri mlajših delavcih in delavkah ustrezno fizično aktivnost v smislu razgibalnih vaj med delovnim procesom, kot tudi ustrezno rekreativno športno aktivnost izven delovnega časa, posebno pri poklicih, ki so pretežno v sedečem položaju ali pri delavcih, ki vršijo svoje delo v nefizioloških dinamičnih obremenitvah.

V tem kratkem članku sem imel namen podati ustrezna navodila za aktivno zdravstveno varstvo zaposlenih, v upanju, da bi padla na plodna tla. Preprečevanje obolenj v najboljših letih življenja, je uspešno in z vidika narodnega gospodarstva tudi najcenejše. Pred očmi naj nam bo vedno resnica: "Bolje preprečiti, kot zdraviti."

Jože Toplak, dr. med.

ZAHVALA

Sredi aprila smo se za vedno poslovili od naše drage mame, babice in prababice

Justine BREZNIK

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste nam ob tej priložnosti izrekli sožalja, kot tudi vsem, ki ste za njen grob darovali šopke in sveče ter jo pospremili na njeni zadnji poti.

Hčerke: Vlasta, Berta in Majda z družinami

ZAHVALA

Ob izgubi dragega očeta, starega očeta in dedka

Stanislava KORBARJA

se iskreno se zahvaljujemo sosedom, prijateljem in sodelavcem za izrečena sožalja in pomoč. Zahvaljujemo se tudi pevcem in godbi Steklarne Hrastnik za zapete žalostinke in sindikatu Steklarne.

Žalujoči: sinova Stanko in Vili ter ostalo sorodstvo.

ZAHVALA

Ob izgubi drage mame

Amalije REBERŠČEK

se iskreno zahvaljujemo godbi in pevcem Steklarne Hrastnik za žalostinke ob njenem slovesu. Še posebej pa se zahvaljujemo osebjem Doma upokojencev za lepo oskrbo v zadnjih trenutkih življenja.

Hčerke: Sonja, Pavla in Bernarda z družinami

ZAHVALA

Ob mojem odhodu iz vaše sredine se najlepše zahvaljujem vsem sodelavkam in sodelavcem iz Obrata pregleda na izmeni Oberčkal za poklonjena darila, ki me bodo vedno spominjala na vas in vso pozornost, ki ste mi jo namenili.

Metka BURKELJC

ZAHVALA

Vsem, ki ste kakorkoli primogli k lepi in slovesni izpeljavi naše 90. obletnice, se najiskrenejše zahvaljujemo za raumevanje in pomoč.

Pevsko društvo Steklar Hrastnik

ZANIMALO VAS BO

Dober mesec je minil od izida aprilske številke glasila Steklar, zato predlagam, da si najprej osvežimo spomin s podatki za MESEC MAREC, potem pa vas bom seznanila še z zanimivimi novimi podatki v MESECU APRILU.

MESEC MAREC 1998 smo zaključili s skupnim številom 778 zaposlenih delavcev, od katerih je bilo 353 žensk in 425 moških. Med vsemi smo imeli 15 delavcev sprejetih za določen čas.

Verjetno pa vas bolj kot zgoraj omenjeni podatki zanimajo informacije, ki so vezane na MESEC APRIL 1998, zato predlagam, da si jih skupaj pogledamo.

V MESECU APRILU 1998 smo na novo ZAPOSILILI 3 DELAVCE, in sicer:

V tem mesecu smo v redno delovno razmerje za določen čas 6 mesecev sprejeli dva delavca in sicer Mihaela Kolarja na delovno mesto rezalca 1 v brusilnici - PC razsvetljava, ter Roberta Šušterja, ki opravlja delo strojnika 3 v PC pogrnjena miza. V mesecu aprilu pa je pričel v našem podjetju opravljati 9-mesečno pripravništvo Radoš Zorko, in sicer kot tehnolog 1 v PC embalaža.

delovno razmerje so PREKINILI 3 DELAVCI, in sicer:

DOLOČEN ČAS (1 DELAVEC):

V PC razsvetljava je bil Almir Kahrimanovič sprejet za določen čas treh mesecev na delovno mesto odnašalca stekla. Pogodba se je v tem mesecu iztekla.

IZKLJUČENA (2 DELAVCA):

Zaradi večjega števila neopravičenih izostankov sta bila iz delovnega razmerja izključena dva delavca, in sicer Branko Hohkraut 2., zaposlen kot nabiralec 2 MDR-1 v PC razsvetljava in pa Tomaž Hudi zaposlen v istem PC kot ročni pihalec 3.

Ob upoštevanju navedenih sprememb prihoda in odhoda delavcev v mesecu aprilu 1998, smo konec meseca APRILA 1998 zaključili s skupnim številom 776 zaposlenih, med

katerimi je 353 žensk in 423 moških, med vsemi pa imamo 14 delavcev sprejetih za določen čas in enega pripravnika.

PRIRASTEK K DRUŽINI

V mesecu februarju letošnjega leta se je našima delavcema Dragu Novaku, zaposlenemu kot strojniku 1 H-28 in njegovi ženi Ljiljani, ki opravlja delo pregledalke 2, rodil sin Sebastjan.

V istem mesecu je sin Žiga obogatil življenje našemu delavcu Mariu Lovriču, zaposlenemu na delovnem mestu odnašalca stekla ter njegovi izvoljenki Jasni Trupi.

V mesecu marcu letošnjega leta pa je postal ponosni očka male hčerke Nives tudi Stanko Mešiček, ki je zaposlen kot nabiralec 2. Z rojstvom hčerke pa ga je razveselila njegova življenska družica Suzana Roj.

Mesec april pa je bil najsrečnejši za našega delavca Saša Šardija, kateremu je njegova izvoljenka Dolores Doberšek povila hčerkico Nejo.

V rubriki **JUBILANTI** vam predstavljamo delavce, ki so svojo pripadnost firmi izkazali z dolgoletnim delom in so za to prejeli tudi skromno jubilejno nagrado. V mesecu APRILU so to:

10 LET

Fahrija Čosič, krogličar RDBO-5 in pa Edita Čadež zaposlena kot samostojna komercialistka prodaje 1 v Pogrnjeni mizi.

20 LET

V mesecu aprilu ni bilo delavcev, ki so dopolnili delovno dobo 20 let.

30 LET

Ladislava Vidmar, zaposlena kot pregledalka 2 v obratu pregleda, Stane Blaznik, zaposlen kot ključavničar 1 in pa Zofija Hribnik, ki opravlja delo blagajničarke v obratu prehrane.

ČESTITAMO VSEM!

Kadrovska služba
Sabina MEDVED

ZAHVALA

Ob mojem odhodu v pokoj se iskreno zahvaljujem vsem sodelavkam in sodelavcem v Obratu prehrane za vsa prelepa darila in šopke ter besede, ki so bile izrečene ob tej priložnosti. Še posebej se zahvaljujem Darinu, Marinki, Nadi in Branki za izkazano pozornost.

Vsem želim mnogo delovnih uspehov in obilo medsebojnega razumevanja.

Cirila Krašovec

ZVEZDE GOVORIJO

Horoskop od 15.5. do 15.6.1998

Piše astrologinja Milena Zakrajšek

OVEN

BIK

DVOJČKA

RAK

LEV

DEVICA

TEHTNICA

ŠKORPIJON

STRELEC

KOZOROG

VODNAR

RIBI

Končno boste zadihali. V prejšnjem obdobju ste se počutili, kot bi bili vklenjeni, čeprav navzven niste kazali toliko težav. Čaka vas nov projekt in spet boste bolj optimistični. Ostanite tolerantni do partnerja. Privlačnost do nekoga se bo stopnjevala.

Čeprav imate občutek, kako zagrizeno že delate, vas resne naloge in odgovornosti šele čakajo. Zdaj še otipavate teren, kar vam bo pomagalo pri odločitvi. Tudi v tem obdobju se boste najbolj varno počutili doma, kjer se boste predajali užitkom. Včasih stopite na tehtnico.

Zdaj veste kako reševati probleme, ki jim pred časom še niste bili kos. Sprememba se bo pokazala tudi v partnerstvu. V tem obdobju boste poželi aplavz, ki vam bo dodatno dvignil samozavest. Očarani boste nad življenjem.

Spomnili se boste zadnjih uspehov in spoznali boste, da bi se lahko veliko slabše končalo. Ob koncu tega meseca bodite iskreni do ljudi, zavedajte se, da ste tudi vi nekoliko samovoljni. Pridržite si to pravico, toda pustite jo tudi drugim.

Ljubezen je pogosto nepredvidljiva. Že tako ali tako ste večkrat v zadregi, ker ne veste, kako bi naredili najboljši vtis. Zdaj pa so se pojavili še notranji pomisleki. Pazite, da ne boste nekoga prizadeli. V okviru moralnih pravil si boste v tem mesecu veliko privoščili, na srečo brez škode.

Ljubezni in partnerstvu boste poskušali dati novo obliko. Čas je primeren za dogovor ali trajnejšo zvezo, nekdo pa bi se lahko tudi poročil. Pri delu boste uspešni, saj boste uporabljali svojo glavo.

Poskrbite za svoje prijetno počutje in se pri tem ne zanašajte na druge. V tem obdobju se boste tudi odločili in šli malo v družbo, med nepoznane ljudi. Za delo vam ne bo, dobili pa boste inspiracijo za nekaj drugega.

Ni skrivnost, da niste povsem zadovoljni s svojim položajem. Stvari boste energično vzeli v svoje roke in kmalu se vam bo pridružil še nekdo, ki vam bo pomagal. Materialne dobrine, po katerih se vam cedijo sline, bodo slej kot prej vaše.

Imate res čudovito priložnost, da si pridete že enkrat na jasno, kaj hočete v življenju doseči. Kam vas vodi vaša pot? Kot z nitko povezani dogodki si sledijo iz preteklosti. Vaša prizadevanja bodo šla v to smer. Vplivate lahko tudi na druge.

Ne bo tako kot se vam zdi, nazadnje pa boste vseeno z izkupičkom zadovoljni. Ni prav, da delate vse na lastno pest, kompromisi bodo potrebi. Naslednji mesec boste nekoliko napeti v družbenem življenju, zato poiščite sprostitveni pogovor med prijatelji.

Zelo boste družabni in prijatelji si skoraj ne bodo mogli zamisljati srečanja brez vas, čeprav si boste ravno v tem obdobju želeli intimnosti in partnerjeve nežnosti. Ne govorite pa o svojem delu z nepoznanimi ljudmi in varčujte s časom.

V ljubezni se bodo stvari uredile, tako kot si želite. Od partnerja boste končno dobili dovolj čustvenosti. Tudi pri delu boste uspešni, ker boste to pot delali pred ljudmi, ki vam sicer kradejo čas. Privlačni in zapeljivi boste in ljudje bi se najraje kar stopili z vami. Spravite kaj na papir.

	STOJA, LEGA, POLOHAJ	TRDITEV, STAVA, RAZPRAVA	IZVLE'EK, IZVAREK	ZOBNA JAMICA V "ELJUSTI"	"VICARSKI SMUKA" (URS)		KANAL BREZ FK A	MADŽARSKI DRAMATIK ZILAHY	POLDRAG KAMEN KALCEDON	BENSKA KI DARUJE KRI		ANTON SOVRE	NEM'KI PIŠATELJ (THEODOR)	MLADA PEVKA HORVAT
	VRSTA ZREZKA IZ STEGNA SMILJAN ROZMAN					VRSTA STA- RINSKEGA CILINDRA KONEC POLOTOKA					STARO- JUDOVSKI KRALJ ANTI'NO DE ZA NIN			
													OLIMPIJSKE IGRE	
	AMERI'KI SLIKAR (JOHN)	HINKO SMREKAR VELIKA SLA''ICA					TEMNO SIVA KRAVA	ŠUPAN'I' KITAJSKÉ VERSE KNJIGE (YI JING)					RDE'I KRIS PRIMEK IN DE AM. FILM. IGRALKE	
FRANCOSKA PIŠATELJICA (GERMAINE, MADAME DE)					AVTOR: KARLI DREMEL	GR'KI SATIRIK (EGNAIL) JANEZ BAPTIST				NEDOKA- ZANA TRDITEV IRSKI BRINOVEC				
LEV PRITOK SAVE V SLAVONIJI					GORA NA HRVA'KEM PODZEMNI DEL RASTLINE				AFRI'KA DRŠAVA TIRASTEK NA GLAVI				TRATA, RU'A	MESTO V NEM'LJI
REKA V FRANCIJI					DOLENJSKA REKA		TISO' MILIJONOV OBKOLITEV TRDNJAVE							
NAJMANJ'I DELEC SNOVI					KONICA ODVZEM PROSTOSTI DO SODBE	JUNI SADEH RISKA KO''ICA					AMERI'KA IGRALKA (JOANNE) HRVA'KI PETROL			
BIVALI''E UMRLIH				NAMIZNO PREGRI- NJALO VENO TAUFER		STANKO LORGER		GREGOR STRNI'A TARTINIJEV ROJSTNI KRAJ		'VEDSKI NARAVO- SLOVEČ (CARL)				
	PREDMET POGOVORA	TUR'KI PREDSIEDNIK (KENAN) DERIVAT AMONIKA			SLOVENSKI MINISTER (TONE)		RELIGIJA	SREDI''E VRTENJA	SLOVENSKA PESNICA (MAJDA)				GORA V KARAVAN- KAH	FRNIKOLA
V PIRANU ROJEN IT. VIOLINIST (GIUSEPPE)					SKUPEK ENAKIH CELIC NORDIJSKI BOGOVI				AMERI'KI SKLADATELJ COPLAND POD					
REKA V SEVERNIM NEM'LJI			STAV'NO LO''ILO ROK ARIH			ZAPOR IRENA VR'KOVNIK				UMBERTO NOBILE	PEVEC OFARIN DRAGOTIN KETTE			
TISO''INKA MILIMETRA					SLOVENSKI PIŠATELJ (PAVLE)			SLOVENSKI LITERARNI ZGODOVINAR GERMANIST (DU'AN)						
PRVA OPERA Z ELEKTRON- SKO GLASBO					SLIKARKA KOBILICA			GLAVNO MESTO TUR'IJE						

Bogataš se pritožuje nad svojim klateškim bratom, katerega je na stara leta vzel k sebi: Nič nimam proti temu, da kadi moje cigare, pije moj viski in konjak, nosi moje obleke in se vozika z mojim avtom. Ampak, kadar zvečer sedi za mizo in se smeje z mojimi zobmi - tega pa ne prenesem..."

* * *

Moja žena ni čisto pri pravi.
 "Kako to?" "V stanovanju ima
 šestdeset mačk. Smrad je nezno-
 sen, saj so vsa okna zaprta."
 "Zakaj pa vsaj ti ne prezračiš
 stanovanja?"
 "Kaj? Da bi odprl okna? Potem
 bi mi odletelo vseh mojih dvesto
 golobov!"

Med reševalce s pravilnimi rešitvami naradne križanke bo žreb razdelil nagrade v skupni vrednosti 11.000 tolarjev in sicer:

1. nagrada - 5.000 tolarjev
2. nagrada - 3.000 tolarjev
- tri nagrade po 1.000 tolarjev

Izrezek z vpisano rešitvijo pošljite
na naslov: Uredništvo Steklarja,
Cesta 1. maja 14, 1430 Hrastnik do
15.6.1998.

Nagrajeni reševalci

Za nagradno križanko, objavljeno v Steklarju št.3/1998 smo prejeli 82 rešitev. Žreb je prisodil nagrade naslednjim:

- nagrada - 5.000 tolarjev: Alain Trinker

- nagrada - 3.000 tolarjev: Milan Vujisič, upok.

- 5. Nagrad po 1.000 tolarjev:
Lidija Kirn, upok., Stanka Vidovič,
Slavica Peršič, upok.

Rešitev križanke iz prejšnje številke:

VODORAVNO: Korotan, osebek, Alarodi, kalota, FRANKFURTSKI, A.R., saga, tori, teme, Alem, trtar, A.D., Anit, gajba, avla, osar, Ana, olein, mops, Bacon, namen, Aretha, imaret, navje, O.D., Japodi, etat, Jacinta, Anadir, teleban, Loire, ura, ata, Lem, paravan, Damask, Demi, oporoka, anonsa, erar, Somalec.

K.D.

HRASTNIK STEKLARNA
HRASTNIK

STEKLAR

Steklar - glasilo delavcev Steklarne
Hrastnik ureja uredniški svet:
Marinka Anžlovar, Irena Kovač,
Soniboj Knežak, Matija Koritnik,
Slavko Marcen in Pavel Bauerheim.
Glavni urednik: Slavko Marcen.
Oblikovanje: Irena Leskovšek.
Fotografije: Branko Klančar.
Lektor: Herta Erman.
Grafična priprava in tisk:
Pomurski tisk
Naslov uredništva: Steklar Hrastnik,
C. 1. maja 14, tel.: 0601 54 600.
Po mnenju urada za informiranje
pri vladi Republike Slovenije
št. 23/32-934) z dne 25.1.1993
je glasilo proizvod informativne
narave, za katere se plačuje
5-odstotni prometni davek.